

Svensk Äng och Sedum på mark...

*...för biologisk
mångfald.*

Sedummatta odlad på kokosstomme

Sedum är en perenn för framtidens pollinrare. Den tillhör fetbladsväxterna. Det gör att den är torktålig och den växer naturligt i skrevor och på mager sandjord. Sedum tål mycket torka men vid etablering och längre torkperioder måste den förses med vatten.

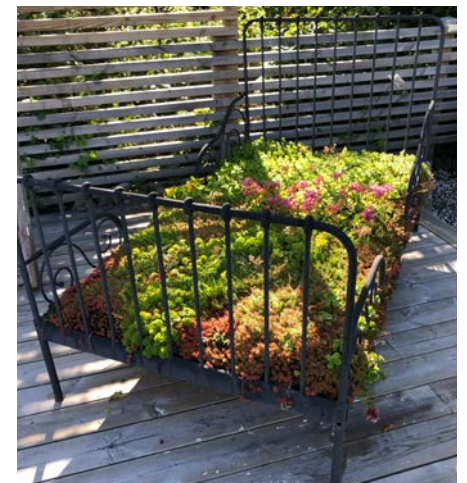
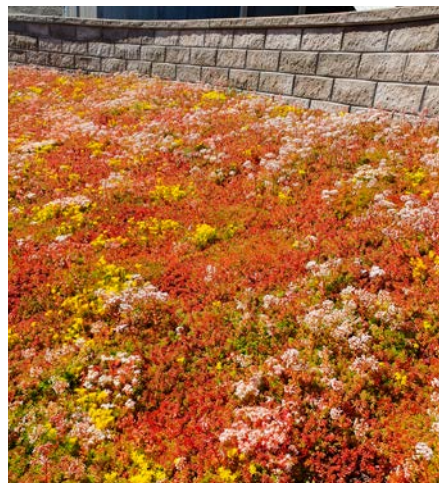
Sedummattan består av 6-8 olika sorters sedumarter som sedan utvecklas efter hand. I de unga mattorna från odlingen är de småbladiga sorterna mest påtagliga. Efterhand kommer de storbladiga sorterna att framträda mer och ger ytan en böljande linje.

Ytan bör inte ha en allt för stor saltpåfrestning eller för stort slitage.

Vår sedummatta för mark är odlad på en kokosstomme där rötterna går igenom och etablerar sig i marken under.

Med din fantasi kan Marksedum användas på många sätt

- Som yttertak till en jordkällare
- Sedum kan fällas in i plattsättningar där den mjukar upp den annars hårda ytan.
- Fin övergång mot berghällar i naturträdgårdar.
- I torra slänter där annat har svårt att klara sig.
- På ytor med svåråtkomlig skötsel.
- Ovanpå stenmurar

Att tänka på vid anläggning av marksedum

Sedummattan går bra att lägga direkt på mark, bara man har ett dränerade underlag, tex. makadam eller bärlager i botten. Ytan skall vara så dränerande så att bara sedumen trivs och inget ogräs. Separera med en markduk och närmast mattan läggs 3-4cm 0-18 grus som sedumens rötter etablerar sig i. Det är det fina materialet som håller fukten till sedumen.

Vid **läggning i slänt** är det viktigt med ordentlig dränering nedtill så att det inte blir stående vatten i nederkant, då ökar risken för ogrästillväxt. I ovankant är uttorkningen stor och där kan man ev låta lite av befintlig karg jord vara kvar och fasa nedåt med grus och makadam.

Vid **läggning på lavad stenmur** är det bra att det finns en nedsänk mittel i muren som

håller om sedumen, det minskar uttorkning. Lägg en markduk emellen sten och grus. Annars är det risk att gruset försvinner ner igenom stenen. En stenmur blir varm och torkar lätt ut sedumen, speciellt när den är nyetablerad. Tänk på extra vattning.

Under sedumens kokosmatta sitter en tunn geotextil. Den är till för att lätt lyfta sedummattorna vid läggning. Geotextilen kan sitta kvar eftersom rötterna går igenom den. Sedummattorna läggs tätt intill varandra och skärs lättast med en isolerkniv eller med tandad kniv.

När sedumen är på plats är det dags för vattning. Genomvattna sedumen 2gångar/veckan tills den vuxit fast i underlaget. Därefter behöver den bara vattnas vid längre torkperioder.

Så här sköter du din sedummatta

Sedum är lättskött om den läggs på rätt sätt, väl dränerat.

- Sedumen skall gödglas i gång på våren i samband med några genomvattningar, så att man ser att den kommer igång. Extra viktigt med vattning torra vårar.
- Under längre perioder av torra kan extra bevattning behövas. Sedum blir torktåligare efter några år när de storbladiga arterna etablerat sig.
- Om vindburet ogräs etablerar sig rensas det bort med rötterna så det inte kväver sedumen.
- Sedum behöver inte beskära på våren som andra perenner utan rensar sig själv.
- Om det inför vintern ligger tätt med löv skall det försiktigt räfsas bort så att inte sedumen ruttnar under de blöta löven.

Vid läggning på stenmurar och i brantare slänter krävs det extra bevattning vid etablering och torra perioder på våren. Vårsolen är stark och uttorkande, den tar den sista fukten från sedumens blad.

Vid 10-12 grader börjar sedumen växa och behöver då gödning och genomvattning för att komma igång. Genomvattningen skall fortsätta tills man ser att sedumen sträcker på sig och startar växa. Röd och låg sedum tyder på gödnings- och vattenbrist.

Svensk Ängsmatta odlad på kokosstomme

Alla älskar vi sommarens vilda blommor på våra ängsmarker! Inte bara vi utan alla våra fjärilar och bin som letar pollen. Det är viktigt att främja och öka vår biologiska mångfald eftersom vi är beroende av hjälp med pollineringen av bla. våra frukt och bärödlingar.

Våra färdiga ängsmattor gör ängen snabbt klar och blomningarna avlöser varandra i olika färger och variationer. Sin blommande mångfald av tex. prästkrage, sommarfibbla, humlesuga, gökblomster, blåklint, vallmo, svingelgräs, ger ängen ett vackert blickfång. Eftersom sommarblommor har olika blomningstid blommar inte allt vid samma tidpunkt och på vår och höst kan ängen se lite tuffsig ut. Därför passar den i utkanten av en mer ordnad trädgård, där den ger ett fint avslut.

Skapa en egen äng i din trädgård

Ängsmattan är perfekt på en naturtomt till sommarstugan där man vill ha minimal skötsel och gräsklippning.

I en svårskött slänt kommer den lättsköta och vackra sommarängsmattan till sin rätt.

Ängsmattan är anspråkslös vid montering men kan väga 30-40kg

Moränjord eller liknande är bästa underlaget, ett genomsläppligt material bestående av osorterade sten och jordpartiklar. Är jorden

näringsrik minskar blomningen och gräset växer till istället. Ytan skall vara fri från ogräs framförallt av rotoogräs.

Ängsmattan skall ha kontakt med underlaget så att det inte bildas luftfickor mellan. Vid kraftigare slänter användas markspik att fästa mattan med.

Ängsmattorna är odlade på en kokosmatta med en tunn geotextil underst. Vattenmättad ängsmatta är tung och därför behövs en hållbar duk underst. Rötterna går igenom geotextilen och behöver inte tas bort. Vid perioder när växtmattorna är tunga behövs maskin för förflyttning.

Ängsmattan läggs ut kant i kant och genomvattnas ordentligt under etableringen. Vid långvarigt torrt väder kan ängen behövas genomvattnas några gånger. Det är lätt att se om bladrosetterna slokar, då behövs mer vatten.

Mattorna skall läggas ut inom 1-2 dygn efter leverans, speciellt under den varma växtsäsongen. Om mattorna ligger kvar för länge på pall startar en nedbrytning i samband med att växterna börjar ta värme.

Minimal skötsel, förutom en slätter på hösten

Ängen är så gott som skötselfri men på sensommaren när ängen är överblommad och har satt sina frökapslar är det dax för slätter. Använd gärna en trimmer och slå av vid en höjd på 10cm. Låt sedan växtmaterialet ligga kvar någon vecka och släppa fröer. Räfsa sedan upp höet så är ängen klar till nästa säsong!

Ängen bör inte gödslas, då kan tillväxten bli för kraftig och blomningen avtar.

Turfman

Telefon: 035-461 88 / 040-26 06 00 / 042-931 25 / 031-13 82 88

E-post: info@turfman.se / www.turfman.se

Adress: Andersfältets Gård, 305 96 Eldsberga